

Vincze Tamara: Lengyelország

2014. Magyarországon a holokauszt 70. évfordulója.

A méltó megemlékezésekre létrehozott csoportunk Kovácsné Szeppefeld Erzsébet tanárnő és dr. Szabó Istvánné tanárnő szervezésében 2014. május 8-9-én Lengyelországba látogatott, hogy tisztelegjen az áldozatok emléke előtt. Mindenki nagyon izgatott volt, de bennünk volt némi félelem is, hogy vajon majd miket fogunk látni, és hogyan fogjuk majd magunkat érezni például az auschwitz-i munkatáborban vagy a birkenau-i kivégzőtáborban. A kirándulást megemlítettem egyik barátomnak is, aki azt ajánlotta, hogy mielőtt elmegyünk, nézzem meg a Sorstalanság című filmet. A film nagyon elgondolkoztatott, és még jobban vártam a kirándulást, hogy élőben láthassam a filmrészleteket és a forgatás helyszíneit. Megérkezve Auschwitzba átléptünk az *Arbeit macht frei* feliratú kapu alatt. Remek idegenvezetőt kaptunk, akit kisebb nehézségekkel teljesen meg tudtunk érteni, hiszen beszélt magyarul. A munkatábor hatalmas területen terült el, melyen kb. 50-60 kétemeletes vöröstéglás épület állt. Az épületekben voltak berendezve a különböző kiállítások. A kivégzések idején Európa minden országából deportálták a zsidókat ide, ezért egy-egy épületben külön-külön nemzetiségűek emlékhelyeit találhatjuk, pl.: orosz, lengyel, német, cigányok stb. Mi természetesen a magyarok emlékére berendezett épületet tekintettük meg. Talán ez volt az egyik legborzasztóbb mind közül, hiszen a saját nyelvünkön voltak feliratok, magyarok képei, videóí. A legborzasztóbb legtöbbünk számára annak az asszonynak a képe volt, aki 77 kilogrammal került be a táborba és mindössze 23 kiló volt, amikor kikerült. Borzongva mentem föl és le a kitaposott lépcsőfokokon, azon gondolkodva, vajon hány embernek kellett ott közlekednie ahhoz, hogy a lépcső ennyire lejtjen. Több méter hosszú vitrineket láttunk tele cipőkkel, bőrdöngőkkel, fogkefékkel, szemüvegekkel, és HAJJAL. Igazából az udvaron nem lehetett érezni a dolog súlyát, viszont emlékeztem a filmbeli körülményekre, és az idegenvezetőnk is alátámasztotta emlékeimet: akkoriban egy fűszál sem volt a környéken, hiszen még azt is megették a deportáltak.

Utunkat ezután a 3 km-re lévő Birkenauban folytattuk. Itt már nem láttunk olyan nagy, és jó állapotban lévő házakat. Idegenvezetőnk először a téglá *barakk*okat mutatta meg nekünk. Ezekben csak emeletes fa ágyak voltak, melyeken sokszor 7-8 személy is aludt egyszerre. Egy takarón 2-3 ember osztozott. Nem volt plafon, csak a gerenda, és egyetlen fűtőtest volt az egészben. Télen megesett a mínusz 30 fok is. Láthattunk egy felrobbantott gázkamrát is, amin még így is jól látszott az eredeti felosztás és a vezetőnk megmutatta, hol történt a vetkőztetés, elgázosítás, égetés. A fogva tartottaknak minden reggel és este 2 percük volt elvégezni a dolgukat, valamint megmosakodni az éppen csak csordogáló vízben egy vályú felett. Reggelire és vacsorára fél liter feketekávét kaptak, ebédre kevés kenyéret, lekvárt, túrót, vagy vaját, néha levest. Megdöbbenett, mikor a vezetőnk megemlítette, hogy az ebédszállító szekéren olykor a hullákat szállítottak. Ez után átmentünk a fa *barakk*okba. Ezek eredetileg német lóistállók voltak, melyeket Németországban szétszedek, majd Birkenaubá vittek. Az istállóba, amelyben eredetileg 52 lovat tartottak, 800 embert zsúfoltak be. Ezt elképzelni sem tudtam, hiszen az iskolánk létszáma is ennyi. Mivel a házak alatt nem volt beton, sokszor a patkányok is belátogattak a barakkokba. Szörnyű volt látni az embertelen körülményeket s a krematóriumot.

Majd megkoszorúztunk egy emlékművet, a plaszóvit, ami 6000 zsidó nőnek állít emléket Krakkó szélén. Ezután kis csapatunk a Schindler Múzeumba látogatott. Itt megismertük a második világháború előtti, a háború alatti és utáni Krakkót, valamint az akkori zsidók életét. A múzeum nagyon élethű volt, mindent jól szemléltetett, a zsidó gettókat, az utcákat, irodákat, zsidó házakat stb.

A másfél órás múzeumlátogatás után a történelmi zsidó negyeden mentünk keresztül. Az épületek egyszerre voltak félelmetesek és szépségesek. Sötétek voltak, füstös, koszos falakkal, de a díszes ablakperemek és a zsidó templomok széppé varázsolták.

Úgy érzem, nagyon sok információra sikerült szert tennem ez alatt a 2 nap alatt, és nemcsak a holokausztról és a zsidóságról, hanem a második világháborúról, az országok kapcsolatairól, Lengyelországról (főleg Krakkóról). Sok minden elgondolkoztatott a témákkal kapcsolatban, és biztos vagyok benne, hogy a csapat többi tagja is nagyobb tisztelettel gondol mostantól az itt kivégzett magyar és nem magyar emberekre.